ประกาศกระทรวงสาธารณสุข หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ.2551

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จะส่งผลต่อการเจริญเดิบโดและพัฒนาการของเด็ก และ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชาติ องค์การ อนามัยโลกได้แนะนำให้ทารกกินนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน และกินควบคู่กับอาหารที่ เทมาะสมตามวัยจนอายุ 2 ปี หรือมากกว่า มติที่ประชุมสมัชชาสาธารณสุขโลกได้ใช้ International Code of Marketing of Breastmilk Substitutes เป็นพันธะสัญญาให้ประเทศ สมาชิกทุกประเทศปกป้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ประเทศไทยจึงจัดทำ "หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ.2551" ประกอบกับ กระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญ กับการดำเนินการตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการของพระบรม วงศานุวงศ์ทุกพระองค์ และสนองโครงการสายใชรักแห่งครอบครัว

ดังนั้น เพื่อปกป้องเด็กไทยให้ได้รับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ กระทรวงสาธารณสุข จึงประกาศให้บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ต้องเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่ เกี่ยวข้อง พ.ศ.2551

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ์ วันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2551

(นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาด อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. 2551

หมวด 1 ความมุ่งหมาย

เพื่อส่งเสริมให้ทารกได้รับการเลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน หลังจากนั้นยังคง ได้รับ นมแม่ควบคู่ไปกับอาหารเหมาะสมตามวัยจนอายุครบ 2 ปี ได้รับอาหารที่ปลอดภัยและมี คุณค่า อย่างเพียงพอ สอดคล้องกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการตามวัย โดย

- 1.1 ปกป้อง ส่งเสริม และสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- 1.2 สร้างหลักประกันว่า หากจำเป็นต้องได้รับอาหารทดแทนนมแม่ ต้องอยู่บนพื้นฐาน ความถูกต้อง เหมาะสม และได้รับข้อมูลเพียงพอ รวมทั้งมีการควบคุมกำกับด้านการตลาดและ การจำหน่ายที่เหมาะสม

หมวด 2 ชอบเชต

หลักเกณฑ์นี้ใช้กับการทำการตลาดและการดำเนินการที่เกี่ยวกับอาหารทดแทนนมแม่ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมถึงคุณภาพ การมีวางจำหน่ายในตลาด (availability) และ การให้ข้อมูลการใช้ผลิตภัณฑ์ ต่อไปนี้

- ก. อาหารทดแทนนมแม่ ได้แก่
  - 2.1 นมตัดแปลงสำหรับทารก อาหารทารก
  - 2.2 นมดัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก อาหารสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก
  - 2.3 อาหารตามวัยสำหรับทารกและเด็กเล็ก
  - 2.4 อาหารอื่นสำหรับทารกและเด็กเล็ก
- ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

ภาชนะบรรจุขวดนม หัวนมยาง หัวนมหลอก และอุปกรณ์ที่ใช้กับสิ่งดังกล่าวหรือ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่สื่อถึงการเลี้ยงทารกและเด็กเล็กด้วยวิธีอื่นใดที่ไม่ใช่การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

หมวด 3 นิยาม

หลักเกณฑ์นี้

ทารก (Infant) หมายความว่า เด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุครบ12 เดือน เด็กเล็ก (Young child) หมายความว่า เด็กที่มีอายุเกินกว่า 12 เดือนจนถึงอายุศารบ 2 ปี

อาหารทดแทนนมแม่ (Breast Milk Substitutes) หมายความว่า อาหารใด ๆ ที่ได้ทำ การตลาดหรือทำให้เข้าใจว่าใช้ทดแทนนมแม่ได้ทั้งหมุ่ดหรือแต่บางส่วนไม่ว่าการทดแทนนั้นจะ เหมาะสมหรือไม่ก็ตาม

นมดัดแปลงสำหรับทารก (Infant formula) หมายความว่า นมดัดแปลงที่ใช้เลี้ยง ทารกตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุครบ 12 เดือน

นมดัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก (Follow – up / Follow – on formula for infant and young child) หมายความว่า นมดัดแปลงที่ใช้เลี้ยงทารกหรือเด็กเล็ก ที่ มีอายุตั้งแต่ 6 เดือนถึงอายุครบ 3 ปี (ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่อง นม ตัดแปลงสำหรับทารกและนมดัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก แต่ในหลักเกณฑ์ฯ ฉบับนี้ใช้ขอบเขต 2 ปี)

อาหารทารก (Infant food) หมายความว่า อาหารที่ใช้เลี้ยงทารกตั้งแต่แรกเกิด จนถึงอายุครบ 12 เดือน

อาหารสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก (Follow-up/Follow-on food for infant and young child) หมายความว่า อาหารที่ใช้เลี้ยงทารกหรือเด็กเล็กที่มีอายุ ตั้งแต่ 6 เดือนถึงอายุครบ 3 ปี (ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่องอาหารทารกและอาหาร สูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก แต่ในหลักเกณฑ์ฯ ฉบับนี้ใช้ขอบเขต 2 ปี)

อาหารตามวัยสำหรับทารกและเด็กเล็ก (Complementary food) หมายความว่า อาหารตามวัยที่ใช้ร่วมกับนมแม่ หรือนมผสมให้แก่ทารกอายุตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป จนถึงเด็กเล็กที่ มีอายุ ตั้งแต่ 1 บีถึงอายุครบ 3 ปี เพื่อให้ทารกหรือเด็กเล็กได้รับสารอาหารพอเพียง ทั้งนี้ให้ รวมถึงอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่อง อาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็กด้วย

ภาชนะบรรจุ (Container) หมายความว่า วัตถุที่ใช้บรรจุผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเรา ธนฑ์ฯ นี้ ไม่ว่าด้วยการใส่หรือห่อหรือด้วยวิธีใดๆ แต่ในหลักเกณฑ์นี้ใช้ขอบเขต 2 ปี

ฉลาก (Label) หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ เครื่องหมายหรือข้อความใค ๆ ที่ แสดง ไว้ที่ผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ หีบห่อของภาชนะที่บรรจุผลิตภัณฑ์ และใบแทรกใด ๆ (Insert, Leaflet) ที่ติดมากับภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์

ผู้ผลิต (Manufacturer) หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ทำธุรกิจหรือผลิตหรือแบ่ง บรรจุผลิตภัณฑ์หรือเปลี่ยนภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์ ภายใต้หลักเกณฑ์หนี้ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือ ผ่านตัวแทนหรือภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน

ผู้นำเข้า (Importer) หมายความว่า ผู้นำหรือสั่งผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์หนี้เข้ามาใน ราชอาณาจักร

ผู้จำหน่าย (Distributor) หมายความว่า ผู้ชาย จ่าย แจกหรือแลกเปลี่ยนไม่ว่าจะโดย ทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการค้า หรือการมีไว้เพื่อจำหน่าย ทั้งนี้ให้รวมถึง ตัวแทนหรือลูกจ้างของบุคคลดังกล่าวด้วย

การตลาด (Marketina) หมายความว่า วิธีการใดๆ ในการแนะนำหรือการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ภายใต้ขอบเขตของหลักเกณฑ์หนี้ และให้หมายความรวมถึงวิธีการส่งเสริม สนับสนุน การจำหน่าย การโฆษณา การประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูลด้วย

พนักงานการตลาด (Marketing Personnel) หมายความว่า บุคคลใดก็ตาม ที่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการตลาด

ตัวอย่าง (Sample) หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่แจกจ่ายโดยไม่คิดมูลค่า

สิ่งสนับสนุน (Supplies) หมายความว่า ผลิศภัณฑ์ที่ให้โดยไม่คิดมูลค่าหรือคิดรา คาถูก เพื่อนำไปใช้ในระยะเวลาหนึ่งตามความจำเป็น เช่น เพื่อช่วยเหลือด้านสังคม รวมถึงผลิตาภิณฑ์จึ ให้กับครอบครัวที่มีความจำเป็นต้องใช้

ระบบบริการสุขภาพ (Health care system) หมายความว่า หน่วยงานภาครัฐ
ภาคเอกชน และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการดูแลสุขภาพหญิง
ตั้งครรภ์ มารดาและทารก และสถานบริบาลทารกและเด็กเล็ก รวมถึงบุคลากรทางการแพทย์
และสาธารณสุขที่ทำงานในสถานพยาบาลเอกชน ทั้งนี้ ระบบบริการสุขภาพไม่รวมร้านขา ยยา
และร้านค้าทั่วไป

บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข (Health worker) หมายความว่า บุคคลทุก สายงานอาชีพที่ทำงานในระบบบริการสุขภาพทั้งที่ได้รับและไม่ได้รับค่าตอบแทน รวมถึง อาสาสมัครที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน

หมวด 4 การให้ข้อมูลข่าวสารและการให้ความรู้

- 4.1 กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัยมีหน้าที่รับผิดชอบที่จะสร้างความมั่นใจว่า
  วัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลข่าวสารและเนื้อหาสาระของข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับอาหารทดแทน
  นมแม่ ต้องมีความถูกต้อง เที่ยงตรงและไม่แอบแผ่ง เพื่อประโยชน์ทางการค้า ซึ่งความรับผิดชอบ
  นี้รวมถึงการวางแผน การจัดหา การออกแบบ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการควบคุม ผู้ผลิต
  ผู้นำเข้าหรือผู้จำหน่ายจะกระทำได้โดยได้รับความเห็นขอบจากกรมอนามัย และมีเครื่องหมาย
  การได้รับอนุญาตไว้ด้วย
- 4.2 สื่อและเอกสารที่เป็นข้อมูลข่าวสารและการให้ความรู้ เกี่ยวกับการให้อาหาร ทดแทนนมแม่ ที่ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ มารดาของทารกและเด็กเล็ก และประชาชนทั่วไป ทั้งข้อเขียน เสียง และภาพ ต้อง
  - 4.2.1 มีข้อมูลที่ชัดเจนทุกหัวข้อ ดังนี้
  - (n.) ประโยชน์และคุณค่าที่เหนือกว่าของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

- (ข.) โภชนาการของแม่ การเตรียมตัวสำหรับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างต่อเนื่อง
- (ค.) การให้อาหารทดแทนนมแม่เร็วเกินไป หรือการให้ร่วมกับนงมแม่ จะขัดขวางการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และทำให้ยากต่อการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่
- (ง.) ต้องระบุวิธีใช้ที่ถูกต้อง เมื่อจำเป็นต้องใช้อาหารทดแทนนมแม่
- (จ.) ต้องระบุข้อมูลค่าใช้จ่าย ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งอันตรายต่อสุขภ่าพ เมื่อจำเป็นต้องใช้นมดัดแปลงสี ำหรับ ทารกและอาหารทารก
- 4.2.2 ระบุอันตรายต่อสุขภาพของการใช้อาหารทดแทนนมแม่ ที่ไม่จำเป็น และไม่เหมาะสม
- 4.2.3 ไม่มีรูปภาพหรือข้อความที่ขึ้นำให้อยากใช้อาหารทดแทนนมแม่
- 4.3 ผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้จำหน่ายจะบริจากอุปกรณ์สื่อ เอกสารที่เป็นข้อมูลข่าวสาร และการให้ความรู้ ต่อเมื่อได้รับการร้องขอเท่านั้นและต้องได้รับการยินยอมจากเจ้าพนักงานของ รัฐที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษร ตามแนวทางที่กรมอนามัยกำหนด อุปกรณ์หรือสื่อเหล่านี้ อาจใส่ชื่อหรือเครื่องหมายของบริษัทที่บริจาด แต่ห้ามสื่อความหมายถึงผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้หลักเกณฑ์จนี้ และการแจกจ่ายจะกระทำได้โดยระบบบริการสุขภาพเท่านั้น

หม่วด 5 แม่และประชาชน

- 5.1 ห้ามโฆษณาและส่งเสริมการขายในทุกรูปแบบ ที่เกี่ยวกับอาหารทดแทนนมแม่ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องภายใต้หลักเกณฑ์หนี้แก่ประชาชน
- 5.2 ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้จำหน่าย แจกจ่ายตัวอย่างอาหารทดแทนนมแม่และ ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องภายใต้หลักเกณฑ์ฯนี้ แก่หญิงตั้งครรภ์ แม่ และสมาชิกอื่น ในครอบครัว ทั้งทางตรงและทางอ้อม

- 5.3 เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายและขอบเขตของหลักเกณฑ์ฯ นี้ ผู้ผลิต ผู้นำ เข้า และผู้จำหน่ายต้อง ไม่โฆษณา ณ จุดขาย ไม่แจกตัวอย่างผลิตภัณฑ์หรือส่งเสริมการขาย เพื่อชี้นำ การขายให้ผู้บริโภคโดยตรงในระดับค้าปลีก เช่น การจัดแสดงผลิตภัณฑ์ การแจกคูปองละ ด ราคา การจำหน่ายสินค้าราคาถูกเป็นพิเศษหรือถูกกว่าที่ระบุบนฉลาก การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ คุณภาษพิเศษ การขายควบแถมกับผลิตภัณฑ์อื่น ๆ แต่ทั้งนี้ไม่ห้ามนโยบายการขายของบริษัท ที่กำาหนด ราคาสินค้าให้ถูกลงอย่างกาวรหรือระยะยาว
- 5.4 ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้จำหน่ายแจกสิ่งของใดๆ ที่มีลักษณะหรือสัญลักษณ์ที่สื่อถึง ผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้จำหน่ายหรือผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเกณฑ์หนี้แก่หญิงตั้งครรภ์ แม่และ ส มาชิก ในครอบครัวทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่อาจส่งเสริมการตลาดของการใช้อาหารทดแทนนะมแม่ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- 5.5 ห้ามพนักงานการตลาดติดต่อกับหญิงตั้งครรภ์ แม่และสมาชิกในครอบครัว ทั้ง ทางตรงและทางอ้อม เพื่อส่งเสริมการตลาดของอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

หมวด 6 ระบบบริการสุขภาพ

- 6.1 กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ควรมีมาตรการที่เหมาะสม เพื่อปกป้อง ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ นี้ รวมทั้งการให้ นโยบาย ข้อมูล และแนวทางการปฏิบัติแก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ตลอดจนการ ให้ข้อมูลคังระบุในหมวด 4 ข้อ 4.2
- 6.2 สถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขในระบบริการสุขภาพ ต้องไม่ส่งเสริม การใช้ผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเกณฑ์หนึ้
- 6.3 สถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ต้องไม่ตั้งแสดงผลิตภัณฑ์และสื้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องผลิตภัณฑ์ เช่น เอกสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ หลุฯ ยกเว้น สื่อที่ได้รับการอนุญาต ตาม หมวด4 ช้อ 4.3

- 6.4 บุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุข เช่น แพทย์ พยาบาลหรือบุคลากราอื่นที่ เกี่ยวข้องต้องไม่เป็นตัวแทนของผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายอาหารทดแทนนมแม่และ ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้หลักเกณฑ์ฯนี้
  - 6.5 การสาธิตการใช้นมคัดแปลงสำหรับทารกและอาหารทารก
    - 6.5.1 โดยบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขเท่านั้น
    - 6.5.2 การสาชิตให้แม่ และสมาชิกครอบครัว ที่จำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์
    - 6.5.3 การให้ข้อมูลต้องอธิบายอันตรายของการใช้นมคัดแปลงสำหรับทา รก และอาหารทารกที่ไม่ถูกต้องอย่างขัดเจน
- 6.6 การบริจาค และการขายราคาถูก ผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเกณฑ์ฯนี้ สำหรับ ทารก ที่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ ให้เป็นไปตามคุลยพินิจของสถาบันที่จะใช้ และหน่วยงานที่ได้รับ ผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ห้ามมิให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย ใช้การบริจาคและการขายราคาถูกเป็น เครื่องมือการตลาด
- 6.7 ผู้บริจาคและสถาบันที่รับบริจาค ต้องรับผิดชอบร่วมกันกำหนดมาตรการที่ สร้าง ความมั่นใจ ให้ทารกได้รับนมดัดแปลงสำหรับทารกและผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์ฯ นี้ อย่าง พอเพียง และต่อเนื่องตามความต้องการของทารก
- 6.8 เครื่องมือและสิ่งของอื่นๆ ที่มิได้ระบุในหมวด 4 ข้อ 4.3 ซึ่งบริจาคให้สถานบริการ ทางการแพทย์และสาธารณสุข ในระบบบริการสุขภาพ อาจใส่ชื่อและเครื่องหมายบริษัทได้ แต่ ห้ามสื่อความหมายถึงผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเกณฑ์ฯ นี้

หมวด 7 บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

- 7.1 บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ต้องปกป้อง ส่งเสริม และสนับสนุนการ เลี้ยงลูกด้วยนมแม่โดยเฉพาะบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการโภชนาการและอนามัยแม่และเด็ก ต้องเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ นี้
- 7.2 ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายต้องให้ข้อมูลที่เป็นวิทยาศาสตร์และเป็นความจริง แก่แพทย์ พยาบาล นักโภชนาการ และ วิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ใน้มน้าว ซักจูง และสร้าง ความเชื่อว่า การเลี้ยงลูกด้วยนมผสมมีคุณค่าเทียบเท่า หรือดีกว่าการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ รวมทั้ง ต้องครอบคลุมข้อมูลที่กำหนดในหมวด 4 ข้อ 4.2 กรณีข้อมูลของผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเกณฑ์หนี้ ในวารสารทางการแพทย์ ต้องได้รับการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการตามแนวทางที่ กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
- 7.3 ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย สนับสนุนการเงินและสิ่งของต่างๆ ที่จะชักนำ ให้ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเกณฑ์ฯ นี้ แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งสมาชิกในครอบครัว ทั้งนี้บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และสมาชิกในครอบครัว ต้องไม่รับการสนับสนุน ดังกล่าวข้างต้นด้วย
- 7.4 ห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย แจกจ่ายตัวอย่างผลิตภัณฑ์ภายใต้ หลักเกณฑ์ฯ นี้ รวมทั้งอุปกรณ์และเครื่องใช้ส่วหรับการเตรียมหรือใช้ผลิตภัณฑ์ ให้แก่บุคลากร ทางการแพทย์และสาธารณสุข ยกเว้นเพื่อการประเมินผลทางวิชาชีพในสถาบัน

ห้ามบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข แจกตัวอย่างผลิตภัณฑ์ภายใต้ หลักเกณฑ์ฯ นี้ ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ แม่ หรือสมาชิกในครอบครัว

7.5 ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเกณฑ์ฯ นี้ ต้องเปิดเผย การสนับสนุน ที่ให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อการศึกษา อบรม การดูงาน กองทุนการศึกษาวิจัย และการประชุมวิชาการเป็นต้น รวมถึงสถาบันที่ผู้รับการสนับสนุนปฏิบัติงาน และผู้ได้รับการสนับสนุน ต้องเปิดเผยข้อมูลการสนับสนุนนี้ด้วย

หมวด 8 พนักงานของผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย

- 8.1 การให้เงินสมมาคุณ แก่พนักงานทางการตลาด ต้องไม่น้ำยอดการขายผลิ ตภัณฑ์ ภายใต้หลักเกณฑ์ฯ นี้ เป็นเกณฑ์พิจารณา และต้องไม่ตั้งเป้าหมายการขายผลิตภัณฑ์ดัง กล่าว ทั้งนี้ไม่ได้รวมถึงยอดขายรวมของสินค้าตัวอื่นๆ ของบริษัท
- 8.2 ห้ามพนักงานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเกณฑ์ฯ นี้ ให้ข้อมูลความรู้แก่ หญิงตั้งครรภ์ แม่ และครอบครัว ทั้งนี้ไม่รวมกรณีที่ระบบบริการสุขภาพเป็นผู้ขอมาให้ปฏิบัติ หน้าที่อื่น โดยมีหนังสือรับรองจากจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

หมวด 9 จลาก

- 9.1 ฉลาก ต้องออกแบบให้สื่อถึงข้อมูลที่จำเป็นต่อการใช้ผลิตภัณฑ์อย่างเหมาะสม โดยไม่ขัดต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- 9.2 ฉลากของอาหารทดแทนนมแม่ จะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยาแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ต้องมีข้อความดังต่อไปนี้
  - 9.2.1 กรณีเป็นนมดัดแปลงสำหรับทารก
    - (ก) ข้อความว่า "สิ่งสำคัญที่ควรทราบ"
      - นมแม่เป็นอาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารกเพราะมีคุณค่าทางโภชนาการ ครบถ้วน
      - นมคัดแปลงสำหรับทารกะควรใช้ตามคำแนะนำของแพทย์ พยาบาล หรือนักโภชนาการ
      - การเตรียมหรือใช้ส่วนผสมไม่ถูกต้องจะเป็นอันตรายต่อทารก
    - (ข) ข้อความแสดงวิธีใช้หรือตารางแนะนำการเลี้ยงประจำวัน
    - (ค) ข้อความว่า "ไม่ควรเติมน้ำตาล น้ำผึ้ง หรือวัตถุให้ความหวานใดๆ อีก เพราะอาจทำให้ทารกและเด็กเล็กฟันผูและเป็นโรคอ้วนได้"

9.2.2 กรณีเป็นอาหารทารก

- (ก) ข้อความว่า "สิ่งสำคัญที่ควรทราบ"
  - นมแม่เป็นอาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารถ เพราะมีคุณคำทางโภช นาการ
     ครบถ้วน
  - อาหารทารก ควรใช้ตามคำแนะนำของแพทย์ พยาบาล นารือนัก โภขนาการ
  - การเตรียมหรือใช้ส่วนผสมไม่ถูกต้องจะเป็นอันตรายต่อทารก
- (ข) ข้อความแสดงวิธีใช้หรือตารางแนะนำการเลี้ยงประจำวัน
- (ค) ข้อความว่า "ไม่ควรเติมน้ำตาล น้ำผึ้ง หรือวัตถุให้ความหวานใดๆ อีก เพราะอาจทำให้ทารกและเด็กเล็กฟันผูและเป็นโรคอ้วนได้"
- 9.2.3 กรณีเป็นนมคัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก และอาหารสูตร ต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก
  - (ก) ข้อความว่า "อย่าใช้เลี้ยงทารกอายุต่ำกว่า 6 เดือน"
  - (ข) ข้อความว่า "ไม่ควรเติมน้ำตาล น้ำผึ้ง หรือวัตถุให้ความหวานใดๆ อีก เพราะอาจทำให้ทารกและเด็กเล็กฟันผูและเป็นโรคอ้วนได้"
- 9.2.4 กรณีเป็นอาหารตามวัยสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรืออาหารเสริมเจ้าหรับ ทารกและเด็กเล็ก
  - (ก) ข้อความ "อย่าใช้เลี้ยงทารกอายุต่ำกว่า 6 เคือน"

ฉลากต้องไม่มีรูปทารก ข้อความ และภาพที่สื่อความหมายของการเลี้ยงทารกในลักษณะ ที่ถือว่าเป็นสิ่งดีเลิศที่สุดที่พึงให้แก่ทารก ห้ามใช้คำว่า "humanized", "maternalized" หรือ ข้อความ "ใกล้เคียงนมแม่ที่สุด" หรือข้อความที่มีความหมายทำนองเดียวกัน

9.3 ฉลากของอาหารทดแทนนมแม่ ด้องแสดง ส่วนประกอบที่สำคัญของอาหา ร คำ พลังงาน ชนิดและปริมาณสารอาหารต่อ 100 กรัม (หรือ 100 มิลลิลิตร) และที่พร้อมบริโภ ศ 100 มิลลิลิตร

หมวด 10 คุณภาพ

- 10.1 คุณภาพของผลิตภัณฑ์ภายใต้หลักเกณฑ์ฯ นี้ เป็นสิ่งสำคัญต่อการปกป้อง สุขภาพของทารก ดังนั้นผลิตภัณฑ์ฯ จึงต้องมีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูง เป็นที่ยอมรับ
- 10.2 ผลิตภัณฑ์อาหารภายใต้หลักเกณฑ์ฯ นี้ จะต้องได้มาตรฐาน ตามประกาศ กระทรวงสาธารณสุข ที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยเรื่องอาหาร

หมวด 11 การนำสู่ปฏิบัติและกำกับติดตาม

11.1 กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบการดำเนินงาน การตรากฏหมาย กฏกระท รวง
และมาตรการที่เหมาะสม ให้บรรลุหลักการและเป้าประสงค์ของหลักเกณฑ์ฯ นี้ อย่างสอด คล้อง
กับสภาพสังคมและกรอบกฏหมาย ด้วยการประสานกับองค์การอนามัยโลก กองทุนเพื่อเด็ราแห่ง
สหประชาชาติ และองค์กรอื่นๆ ของสหประชาชาติ

นโยบาย มาตรการ กฎหมาย และกฎระเบียบ ที่กำหนดตามหลักการและความ มุ่งหมายของหลักเกณฑ์ฯ นี้ รวมทั้งที่กำหนดต่อการผลิตและการตลาดของผลิตภัณฑ์ ควราเจ้ง ให้รับรู้ทั่วกัน

11.2 กระทรวงสาธารณสุข กำกับ ติดตาม การนำหลักเกณฑ์ฯ นี้ สู่การปฏิบัติ รวรมทั้ง ร่วมมือกับองค์การอนามัยใลก กำกับ ติดตาม การปฏิบัติของระบบบริการสุขภาพ และการา ปฏิบัติของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย ที่เป็นสมาชิกของสมาคมการค้าอาหารสำหรับ ทารกเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง องค์กรสาธารณประโยชน์ กลุ่มวิชาชีพ และองค์กร ผู้บริโภค ควรมีส่วนร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข กำกับ ติดตาม และนำหลักเกณฑ์ฯ นี้ สู่การ ปฏิบัติ

11.3 ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย รับผิดชอบกำกับ ติดตาม และกำหนดขั้นตอนการ ปฏิบัติทุกระดับ ต่อวิธีการทางการตลาด ให้สอดคล้องกับหลักการและความมุ่งหมายของ นลักเกณฑ์ฯ นี้ และสรุปผลการดำเนินงานของสมาคมการค้าอาหารสำหรับทารกเด็กเล็กและ ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

- 11.4 องค์กรสาธารณประโยชน์ กลุ่มวิชาชีพ สถาบัน และผู้เกี่ยวข้อง รับผิดชอบที่ จะ เฝ้าระวังและแจ้งข้อมูลให้กระทรวงสาธารณสุข ต่อกิจกรรมของผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย ที่ ไม่สอดคล้องกับหลักการ และความมุ่งหมายของหลักเกณฑ์ฯ เพื่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่เหมาะสม
- 11.5 ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย ต้องให้คำแนะนำ ควบคุม และอบรมพนักงาน การตลาดของสมาชิก ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย ถึงความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ฯ นี้ อย่างเคร่งครัด รวมถึงการรายงานการฝ่าฝืน และการคำเนินการกับผู้ฝ่าฝืน และ รายงานให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ทุกปี
- 11.6 ประเทศไทยในฐานะสมาชิก ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานตามหลักการและ ความมุ่งหมายของหลักเกณฑ์ฯ นี้ ต่อผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลกทุกปี ตามมาตรา 62 ของธรรมนูญองค์การอนามัยโลก

ประกาศ ณ วันที่ 1 กันชายน พ.ศ.2551

ทยชวรัตน์ ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข